

БЕЛАРУСКИ УНІВЕРСІТЭТ

Газета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, 26 сакавіка 1998 года, чацвер, № 5 (1778)

СУСТРЭЧЫ

Адукацыйныя тэндэнцыі

На факультэце журналістыкі адбылася сустрэча з міністрам адукацыі Рэспублікі Беларусь Васілём Іванавічам Стражавым. Падчас сустрэчы была закранута праблема рэформы сярэдняадукацыйнай школы — гутарка ішла пра дванаццацігадовае навучанне. Высветлілася, што многія дзяўчаты хваляюцца за хлопцаў, якія будуць заканчваць школу ў 18 гадоў — а значыць, адразу трапіць у войска. Але Васіль Іванавіч падкрэсліў, што на момант канчатковага рэфармавання школы ў рэспубліцы, магчыма, будзе ўжо існаваць прафесійная армія і праблема выршыцца сама сабой.

На сустрэчы было закранута дэмаграфічнае пытанне. Присутныя даведліся, што ў хуткім часе напоўненасць класаў знізіцца да 5-7 чалавек.

Што датычыць ВНУ, то Беларусь, як зазначыў міністр, стаіць не на апошнім месцы сярод іншых дзяржаў і ўзровень адукацыі ў нас — еўрапейскі.

Напрыканцы Васіль Іванавіч адзначыў, што беларускія рэктары маюць значна больш свабоды ў параўнанні з еўрапейскімі. Вось такая сучасная тэндэнцыя.

Валерыя АЎСЯНІК

ЗАПРАШЭННЕ

“Інфарматыка-98”

З 14 па 16 красавіка ў галоўным корпусе Белдзяржуніверсітэта пройдзе штогадовы семінар “Інфарматыка-98”. Арганізатары мерапрыемства — Цэнтр інфармацыйных тэхналогій, фонд праграмных сродкаў БДУ.

Жадаючыя будучы мець магчымасць наведаць выставу праграмаў забеспячэння і тэхнічных сродкаў, пазнаёміцца са спецыяльнай літаратурай і камп’ютэрнымі аксесуарамі, паслухаць даклады па разнастайнай тэматыцы:

- агляд і параўнаўчы аналіз сучаснай камп’ютэрнай тэхнікі;
- новыя інфармацыйныя тэхналогіі для прафесійных распрацоўшчыкаў прыкладнага праграмнага забеспячэння і карыстальнікаў;
- мультымедыяныя тэхналогіі ў адукацыі;
- тэхналогіі Internet;
- інтэграваныя аўтаматызаваныя сістэмы кіравання вытворчымі прадпрыемствамі і навучальнымі ўстановамі.

Па больш падрабязнай інфармацыі аб правядзенні семінара можна звяртацца па тэл.: (017) 226-58-95, факс: (017) 220-77-52
E-mail FPS CIT.BSU.UNIBEL.BY

ДАЛУЧАЮЦСЯ

Географы-вандроўнікі

На географічным факультэце групай энтузіястаў адроджаецца ўжо крыху забытая традыцыя: ствараецца ўніверсітэцкі турыстычны клуб. Больш падрабязна пра гэта расказаў студэнт І курса Вячаслаў Баран, які стаў ініцыятарам гэтай справы:

— Сапраўды, географ — па натуре вандроўнік. Зразумела, яшчэ не час хадзіць у паходы. Але мы ўжо распрацоўваем дакументацыю, маршруты рознай катэгорыі складанасці. А з надыходам вясны думаем арганізаваць паход для ўсіх жадаю-

чых. Акрамя таго, плануем правесці Дні геафака за горадам, а таксама здзейсніць шэраг кваліфікаваных паходаў.

Гэта неабходна для падрыхтоўкі сваіх інструктараў на далейшую працу.

Мы спадзяемся, што ў нас

усё атрымаецца. Тым больш, адчуваецца падтрымка з боку рэктарата і БПСМ Белдзяржуніверсітэта.

А тым, каго зацікавіла ідэя турклуба, можна звяртацца да мяне (І курс, 3-я група) альбо перадаваць свае прапановы ў камітэт БПСМ БДУ (вул. Бабруйская, 7, п. 304, тэл. 268-70-98).

Вадзім ЗУБРЫЦКІ,
сакратар БПСМ геафака

КОНКУРС

Знак Студэнцкага Саюза

У сувязі з гадавінай стварэння Студэнцкага Саюза Белдзяржуніверсітэта праводзіцца конкурс “Знак Студэнцкага Саюза Белдзяржуніверсітэта”.

Усе жадаючыя могуць прыняць у ім удзел, прадставіўшы свае эскізы да 15 красавіка 1998 года ва Упраўленне выхаваўчай работы з моладдзю (вул. Бабруйская, 7, каб. 304, тэл. 268-70-98). Для іх разгляду створана камісія на чале з прарэктарам па вучэбна-выхаваўчай рабоце і сацыяльных пытаннях У. Б. Аджаявым.

Для ўзнагароды пераможцы конкурсу ўстаноўлена прэмія ў памеры пятнаццаці мінімальнах зарабткаў.

Ліцэй

Белдзяржуніверсітэта
аб’яўляе конкурс:

1. на замяшчэнне пасада настаўнікаў англійскай мовы (8), беларускай мовы і літаратуры (3), інфарматыкі (2);
 2. на замяшчэнне вакантных пасадаў настаўніка інфарматыкі (1).
- Тэрмін конкурсу — 1 месяц з дня апублікавання аб’явы.

Адрас: г. Мінск,
вул. Маякоўскага, 96,
тэл. 221-04-10

Праект

Калектыўны дагавор паміж рэктаратам і прафкомам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта на 1998-2000 гг.

I. Агульныя палажэнні

1.1. Дадзены Дагавор заключаны паміж рэктарам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (у далейшым Рэктарат) і прафкомам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (у далейшым Прафком) у адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь “Аб калектыўных дагаворах і пагадненнях”, Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 15.07.95 г. № 278 “Аб развіцці сацыяльнага партнёрства ў Рэспубліцы Беларусь”, Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 16.12.97 г. № 639 “Аб мерах па ўдасканаленню ўзаемадзейнення органаў дзяржаўнага кіравання і прафесійна-навуковых саюзаў”.

1.2. Рэктарат прызнае Прафком паўнамоцным прадстаўніком супрацоўнікаў універсітэта, якія з’яўляюцца членамі прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі, у калектыўных перагаворах.

1.3. Дагавор з’яўляецца нарматывным актам, які канкрэтызуе агульныя прынцыпы сацыяльна-эканамічных адносін, накіраваны на забеспячэнне стабільнай і эфектыўнай дзейнасці навучальнай установы, на вырашэнне сацыяльна-працоўных і прафесійных праблем супрацоўнікаў універсітэта, грунтуецца на нормах, закладзеных у Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і іншых заканадаўчых і нарматывных актах.

1.4. Дагавор пачынае дзейнічаць з дня яго падпісання да заключэння новага Дагавора, але не больш за 3 гады.

1.5. Дагавор распаўсюджваецца на наймальнік, работнікаў, з якімі заключаны працоўныя дагаворы (кантракты), якія знаходзяцца на прафабслугоўванні ў прафсаюзе работнікаў адукацыі і навукі, і мае для іх нарматывна-абавязковую сілу.

1.6. Дагавор не перашкаджае ўстанаўленню дадатковых у параўнанні з дзеючым заканадаўствам льгот і гарантый, якія ўводзяцца за кошт асаблівых сродкаў працоўнага калектыву, мясцовага бюджэту, фундатараў і іншых крыніц рэсурснага забеспячэння.

1.7. Змяненні і дапаўненні ў Дагавор уносяцца са згоды бакоў па пісьмовай прапанове аднаго з бакоў у двухтыднёвы тэрмін з дня паступлення прапановы ў парадку, устаноўленым бакамі.

1.8. Абодва бакі прыйшлі да пагаднення:

1.8.1. Выкананне Дагавора па выніках паўгоддзя разглядаць на сумесным пасяджэнні Рэктарата і Прафкома са справаздачай службовых асоб, а па выніках года — на канферэнцыі працоўнага калектыву.

Кожны з бакоў забяспечвае магчымасць прысутнасці прадстаўнікоў другога боку з правам дарадчага галаса на пасяджэннях сваіх кіруючых органаў пры разглядзе пытанняў, якія ўваходзяць у састаў Дагавора, а таксама бакі забяспечваюць адзін аднаго неабходнымі матэрыяламі і дакументамі па гэтых пытаннях.

1.8.2. Прымаць неабходныя меры для вырашэння

канфліктных сітуацый шляхам перамоў на падставе ўзаемнай павагі. У выпадку ўзнікнення калектыўных і працоўных спрэчак прад’яўленне патрабаванняў ажыццяўляецца ў парадку, прадугледжаным дзеючым заканадаўствам.

1.8.3. Разглядаць у двухтыднёвы тэрмін прадстаўленне аб недахопах у выкананні Дагавора і даваць матываваны адказ у пісьмовай форме.

1.9. Выкананне Дагавора кантралюецца Рэктаратам і Прафкомам. Праверкі яго выканання праводзяцца не менш як 2 разы ў год са складаннем акта.

Рэктар і старшыня прафкома ўніверсітэта робяць справаздачу аб выкананні Дагавора на канферэнцыі працоўнага калектыву.

1.10. Асобы, вінаватыя ў невыкананні (парушэнні) умоў Дагавора, могуць быць пазбаўлены прэміі часткова ці поўнасцю, на іх таксама можа быць накладзена дысцыплінарнае спагнанне.

Прадстаўленні аб накладанні дысцыплінарных спагнанняў на кіраўнікоў бакоў накіроўваюцца ў вышэйстаячыя органы ў парадку падначаленасці, якія павінны інфармаваць калектыў універсітэта аб прынятых мерах у месцах.

1.11. Рэктарат і Прафком універсітэта даводзяць тэкст дадзенага Дагавора да падначаленых аддзелаў і службаў, прафсаюзных бюро і садзейнічаюць яго рэалізацыі на месцах.

1.12. Абмеркаванне ка-

лектыўнага Дагавора ажыццяўляецца на канферэнцыі працоўнага калектыву.

II. Арганізацыя і аплата працы

2.1. Рэктарат абавязваецца:

2.1.1. Пры ўвядзенні новых умоў аплаты працы, унясенні змяненняў у існуючыя аператыўна даводзіць іх да ведама кіраўнікоў структурных падраздзяленняў, прадводзіць семінары (нарады) па растлумачэнні іх зместу і парадку ўвядзення.

Забяспечыць магчымасць удзелу ў семінарах (нарадах) прадстаўнікоў Прафкома.

2.1.2. Своечасова прадводзіць індэксацыю заробтнай платы супрацоўнікаў універсітэта ад адпаведнасці з заканадаўствам.

2.1.3. Ажыццяўляць выдачу разліковых лістоў па ўсіх відах заробтнай платы.

2.2. Прафком абавязваецца:

2.2.1. Прымаць удзел у распрацоўцы праектаў дакументаў, якія датычацца умоў, арганізацыі і аплаты працы. Дамагацца выканання законных правоў і інтарэсаў супрацоўнікаў універсітэта.

2.2.2. Аператыўна даводзіць да ведама прафсаюзнага актыву кіруючыя дакументы, растлумачэнні, інструкцыйныя лісты, прадводзіць семінары для прафсаюзнага актыву.

2.2.3. Кантраляваць своечасовасць і паўнату ўвядзення ў дзеянне пастаноў урада па пытаннях заробтнай платы, арганізацыі і нарм-

іравання працы, інфармаваць Рэктарат аб выпадках парушэнняў тэрмінаў альбо парадку ўвядзення.

2.2.4. Згодна з дзеючым працоўным заканадаўствам Рэспублікі Беларусь спягань, у выпадку неабходнасці, у судовым парадку з вінаватых асоб кампенсацыю за несвоечасова выплачаную заробную плату і адпускныя.

2.3. Рэктарат і Прафком абавязваюцца:

2.3.1. Аналізаваць паўнату фінансавання ўніверсітэта, сацыяльна-эканамічнае становішча работнікаў. Паводле вынікаў аналізу ўносіць прапановы Савету Міністраў, Рэспубліканскаму камітэту прафсаюза.

2.3.2. Садзейнічаць выдзяленню з бюджэту ўніверсітэта дадатковых сродкаў на фінансаванне мерапрыемстваў, прадугледжаных калектыўным Дагаворам па сацыяльнай абароне супрацоўнікаў універсітэта.

2.3.3. Прымаць меры для своечасовай выплаты заробтнай платы і адпускных ва ўніверсітэце.

2.4. Бакі прыйшлі да пагаднення:

2.4.1. Усе пытанні, якія датычацца нармавання і аплаты працы, вырашаюцца Рэктаратам па ўзгадненні з Прафкомам.

2.4.2. Прэміраванне супрацоўнікаў універсітэта ажыццяўляецца згодна з Палажэннем аб прэміраванні. Палажэнне зацвярджаецца рэктарам і Прафкомам пасля яго адабрэння на канферэнцыі працоўнага калектыву і з’яўляецца неад’емнай

часткай калектыўнага Дагавора ўніверсітэта. Эканомленне па фонду заробтнай платы сродкі падлічваецца штомесячна і накіроўваецца на матэрыяльнае стымуляванне супрацоўнікаў у адпаведнасці з калектыўным Дагаворам, які дзейнічае ва ўніверсітэце.

2.4.3. Устанаўленне надбавак да ставак заробтнай платы і службовых акладаў за высокай творчыя дасягненні ў працы, складанасць і напружанасць працы, выкананне асабліва важных (тэрміновых) работ на час іх правядзення і іншых, звязаных з умовамі працы, а таксама парадка аказання матэрыяльнай дапамогі і яе памеры рэгулююцца Палажэннямі, якія дадаюцца да Дагавора, пасля іх зацвярджэння рэктарам і Прафкомам.

2.4.4. Размеркаванне вучэбнай нагрукі педагагічных работнікаў праводзіцца Рэктаратам па ўзгадненні з Прафкомам. Папярэдняе размеркаванне вучэбнай нагрукі на наступны навучальны год ажыццяўляецца да пачатку летніх водпускаяў.

2.4.5. Аб’ём вучэбнай нагрукі ў разліку на выкладчыка ў кожным навучальным годзе ўстанаўліваецца ў адпаведнасці з рашэннем вучэбна-метадычнага савета ўніверсітэта па гэтым пытанню.

2.4.6. Дазволіць штатным супрацоўнікам універсітэта па рашэнні кафедраў дадатковае выкананне вучэбнай нагрукі да 0,5 штатнай пасады і пагадзінай — да 240. (Працяг на 2-й стар.)

(Пачатак на 1-й стар.)

2.4.7. Ажыццяўляць раўнамерную нагрузку выкладчыкаў па семестрах, не дапускаць правядзення двух экзаменаў у дзень адным выкладчыкам, больш 6 гадзін аўдыторных заняткаў па асноўнай рабоце, 9 гадзін з улікам сумяшчальніцтва ў дзень. Работу ў выхадныя дні дазваляць у выключных выпадках, афармляючы яе ў адпаведнасці з КЗаП РБ са згоды выкладчыка.

2.5. Абодва бакі прыйшлі да згоды:

2.5.1. Лічыць мэтазгоднымі ўсталяваныя кваліфікацыйныя патрабаванні да лабарантаў і тэхнікаў:

Вядучы лабарант з вышэйшай адукацыяй: вышэйшая спецыяльная адукацыя і стаж работы на пасадзе лабаранта I катэгорыі не менш 3 гадоў.

Лабарант I катэгорыі з вышэйшай адукацыяй: вышэйшая спецыяльная адукацыя і стаж работы на пасадзе лабаранта II катэгорыі не менш 3 гадоў.

Лабарант II катэгорыі з вышэйшай адукацыяй: вышэйшая адукацыя і стаж работы на пасадзе лабаранта без катэгорыі не менш 3 гадоў.

Лабарант без катэгорыі з вышэйшай адукацыяй: вышэйшая адукацыя без прад'яўлення патрабаванняў да стажу.

Лабарант I катэгорыі з сярэдняй адукацыяй: сярэдне-спецыяльная адукацыя або 3 курсы ВУНУ і стаж работы на пасадзе лабаранта II катэгорыі не менш 2 гадоў.

Лабарант II катэгорыі з сярэдняй адукацыяй: сярэдне-спецыяльная адукацыя або вучоба ў ВУНУ і стаж работы на пасадзе лабаранта без катэгорыі не менш 2 гадоў.

Лабарант без катэгорыі з сярэдняй адукацыяй: агульнасярэдня адукацыя без прад'яўлення патрабаванняў да стажу.

Тэхнік I катэгорыі: сярэдне-спецыяльная адукацыя і стаж работы на пасадзе тэхніка II катэгорыі не менш 2 гадоў.

Тэхнік II катэгорыі: сярэдне-спецыяльная адукацыя і стаж работы на пасадзе тэхніка без катэгорыі не менш 1 года.

Тэхнік без катэгорыі: сярэдне-спецыяльная адукацыя, вучоба ў ВУНУ па спецыяльнасці без прад'яўлення патрабаванняў да стажу работы.

2.5.2. Выплата заробтнай платы штатным супрацоўнікам і сумяшчальнікам ажыццяўляецца ў 1998 годзе не радзей 2-х разоў у месяц:

— авансавыя выплаты з 18 па 21 дзень кожнага месяца;

— разлік за месяц з 3 па 5 дзень наступнага месяца.

III. Правовое забеспячэнне працоўных адносін. Развіццё сацыяльнага партнёрства

3.1. Рэктарат абавязваецца:

3.1.1. Праводзіць семінары для кіраўнікоў структурных падраздзяленняў універсітэта ў кожным з семестраў па пытаннях працоўнага заканадаўства, па парадку заключэння калектыўнага дагавора і адказнасці за яго выкананне. Уключаць адпаведныя тэмы ў планы правядзення заняткаў з усімі супрацоўнікамі па прафесійнай падрыхтоўцы.

3.1.2. Аператыўна паведамляць усім кіраўнікам структурных падраздзяленняў і начальнікам службаў універсітэта аб змяненнях і дадатках, унесеных у заканадаўчыя акты аб працы, прафсаюзах, сацыяльным партнёрстве.

3.1.3. Паведамляць прафкому, прафгрупам не пазней за 2 тыдні аб выданні загадаў, інструкцый, службовых абавязкаў і іншых распараджэнняў рэктарата, якія датычацца працоўных і сацыяльна-эканамічных правоў супрацоўнікаў універсітэта.

3.1.4. Своечасова накіроўваць прафкому загады і іншыя дакументы рэктарата, якія датычацца ўмоў, арганізацыі, наміравання, аховы і аплаты працы, сацыяльна-эканамічнага становішча супрацоўнікаў універсітэта.

3.2. Камітэт прафсаюза абавязваецца:

3.2.1. Удзельнічаць у нарадах, семінарах, сходах і іншых мерапрыемствах, якія праводзіць адміністрацыя універсітэта.

3.2.2. Ажыццяўляць бясплатнае кансультаванне супрацоўнікаў універсітэта па пытаннях заканадаўства аб працы і інш.

3.2.3. Садзейнічаць адміністрацыі універсітэта ў мерапрыемствах, накіраваных на павышэнне плённай працы ва ўніверсітэце, паліпшэнне ўмоў працы супрацоўнікаў.

3.2.4. Усе спрэчныя пытанні вырашаць з адміністрацыяй на дабрачыннай аснове.

3.3. Абодва бакі прыйшлі да згоды:

3.3.1. Забяспечваць магчымасць удзельнічаць у семінарах, нарадах, сходах і іншых мерапрыемствах, якія праводзіцца бакамі і датычацца сацыяльна-эканамічных і прафесійных інтарэсаў супрацоўнікаў універсітэта, прадстаўнікоў другога боку ўдзельнічаюць з правам дарадчага голасу.

3.3.2. Загады па пытаннях змянення аплаты працы, ахове працы, працоўных і сацыяльна-эканамічных правоў супрацоўнікаў універсітэта, выдаюцца і прымаюцца рэктарам пры згодзе Прафкома.

3.3.3. Жанчыне, якая выхоўвае дваіх і больш дзяцей ва ўзросце да 16 гадоў, па яе асабістай заяве кожны месяц даецца адзін дзень па догляду за дзецьмі з захаваннем сярэднемесячнага заробку.

3.3.4. Жанчынам, якія маюць дзіця ва ўзросце да 16 гадоў, па іх асабістай заяве можа прадстаўляцца адзін дзень у месяц па догляду за дзіцём без захавання заробку.

3.3.5. Па пісьмовай заяве супрацоўніка яму можа быць прадстаўлены водпуск без захавання заробку па сямейных абставінах і іншых прычынах да аднаго календарнага месяца ў бягучым календарным годзе.

3.3.6. Захаваць у адпаведнасці з дзеючым палажэннем для прафесарска-выкладчыцкага саставу конкурсны парадок замяшчэння пасада незалежна ад узросту. Дазволіць адміністрацыі заключаць кантракты з асобамі пенсійнага толькі пасля заканчэння тэрміну выбарання на пасаду.

3.3.7. Дазволіць Рэктарату ажыццяўляць часовы перавод работніка, з яго згоды, на тэрмін да аднаго месяца ў летнія канікулы:

— на рабочыя пасады гартэрбшчыкаў, прыбяральшчыц, ліфцёраў, вартаўнікоў;

— на адпаведныя пасады служачых, лабарантаў, інжынераў, тэхнікаў — з ліку вучэбна-дапаможнага саставу;

— выкладчыкам, свабодным ад правядзення заняткаў, даручыць выконваць арганізатывую і выхаваўчую работу пры правядзенні ўступных экзаменаў, работу з замежнымі студэнтамі і на сельскагаспадарчых работах.

3.3.8. Дазволіць рэктару, акрамя конкурснага замяшчэння пасады выкладчыкаў, заключаць працоўны дагавор па загаду з маладымі спецыялістамі, выпускнікамі аспірантуры і высокакваліфікаванымі спецыялістамі, у якіх няма педагагічнага вопыту, таксама па загаду заключаць працоўны дагавор з выкладчыкамі, што дасягнулі пенсійнага ўзросту і ў якіх закончыўся тэрмін выбарання — тэрмінам на адзін навучальны год і ў далейшым, пры неабходнасці, з перазаклучэннем дагавору.

3.3.9. Для прафесарска-выкладчыцкага саставу (ПВС) устанавіваецца шасцігадзінны рабочы дзень, у межах якога выкладчыкі павінны весці ўсе віды вучэбнай, вучэбна-метадычнай і навукова-даследчай работы.

3.3.10. Для служачых і рабочых, якія непасрэдна не ўдзельнічаюць у вучэбнай працэсе, устанавіваецца 5-дзённая працоўная тыдзень з 8-гадзінным працоўным днём.

3.3.11. Кожны кіраўнік структурнага падраздзялення арганізуюць улік працоўнага часу падначаленых. Да пачатку працы кожны супрацоўнік (акрамя ПВС) павінен адзначаць свае прыбыццё, а па заканчэнні — час адыходу з працоўнага месца.

3.3.12. Забяспечыць умовы павышэння кваліфікацыі выкладчыкаў і супрацоўнікаў па асноўных спецыяльнасцях: вылічальнай тэхніцы, вывучэнню беларускай і замежных моў, згодна планам падраздзяленняў.

3.3.13. Супрацоўнікі універсітэта абавязуюцца захоўваць дысцыпліну, дамагацца выканання гэтых патрабаванняў ад студэнтаў.

3.3.14. Ва ўніверсітэце прымяняюцца наступныя захаванні:

рэктарам па ўзгадненні з Прафкомам:

— узнагарода каштоўнымі падарункамі;

— выдача грашовай прэміі;

— аб'яўленне падзякі і выдача грашовай прэміі;

— узнагароджанне Ганаровай граматай і выдача грашовай прэміі.

Рэктарам сумесна з Прафкомам:

— прадстаўленне да ўзнагароды Міністэрства адукацыі;

— прадстаўленне да ўзнагарод урада і Нацыянальнага Сходу Рэспублікі Беларусь, Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

3.3.15. Да памеру выхадной дапамогі, замацаванай у артыкуле 36 КЗаП РБ, дадаецца:

Артыкул 29 п.3 — прызыў або паступленне на ваенную службу, выплываецца дапамога ў памеры месячнага аkladу;

Артыкул 33 п.1 — пры звальненні на пенсію тых, хто працаваў у нашай навуковай установе:

— менш 10 гадоў, дапамога выдаецца ў памеры двухтыднёвага заробку;

— ад 10 да 20 гадоў — 1 месячны аклад;

— звыш 20 гадоў — 2 месячныя аклады.

3.3.16. Не радзей аднаго разу ў год праводзіць сумесныя правэркі выканання заканадаўства аб працы ва ўніверсітэце з наступным разглядам вынікаў на сумесным пасяджэнні Рэктарата і Прафкома.

IV. Гарантыі занятасці

4.1. Рэктарат абавязваецца:

4.1.1. Прымаць неабходныя меры па недапушчэнню, калі на гэта не будзе абгрунтаваных прычын, звальнення супрацоўнікаў па скарачэнню штатаў, а калі наступіць пэўная патрэба, прымаць усе неабходныя меры па працаўладкаванню тых, хто падпадае пад звальненне.

4.1.2. Уведаўшы Прафком не пазней чым за тры месяцы аб маючай адыццы ліквідацыі ці рэарганізацыі структурных падраздзяленняў універсітэта, поўным ці частковым прыпыненні работы, калі гэта пацягне за сабой скарачэнне рабочых месцаў ці пагаршэнне ўмоў працы. Праводзіць з Прафкомам перагаворы па захаванні правоў і законных інтарэсаў супрацоўнікаў, якія вызвалюцца.

4.2. Прафком абавязваецца:

4.2.1. Ажыццяўляць кантроль за выкананнем заканадаўства аб занятасці з прадстаўленнем вызваленым супрацоўнікам ільгот і кампенсацый.

4.2.2. Не здымаць з прафсаюза ўліку вызваленым супрацоўнікам да таго часу пакуль яны не працаўладкуюцца.

4.2.3. Ахоўваць працоўныя правы работнікаў — членаў прафсаюза работнікаў адукацыі і навуцы пры заключэнні або скасаванні працоўных дагавораў (кантрактаў).

4.3. Абодва бакі прыйшлі да згоды:

4.3.1. Скасаванне працоўнага дагавора па ініцыятыве наймальніка па пунктах 1, 2, 3, 4, 5 артыкула 33, пункта 2 артыкула 254 КЗаП Рэспублікі Беларусь праводзіцца па папярэдняй згодзе Прафкома, па пунктах 6, 7, 8 артыкула 33, пункта 3 артыкула 254 КЗаП Рэспублікі Беларусь — пасля папярэдняга, не пазней чым за два тыдні, паведамлення ў Прафком.

4.3.2. Пры скарачэнні колькасці або штату супрацоўнікаў разам з пераважным правам застацца на працы, у выпадку роўнай прадукцыйнасці і кваліфікацыі (акрамя катэгорыі, адзначаных у артыкулах 34, 238 КЗаП РБ і іншых заканадаўчых актах), перавага аддаецца супрацоўнікам:

— адзіным у сям'і кармільцам;

— супрацоўнікам, якія атрымалі пашкоджанне здароўя ва ўніверсітэце;

— маючым больш працяглы стаж працы ва ўніверсітэце;

— маючых 3-х і больш дзяцей ва ўзросце да 16 гадоў;

— моладзі ва ўзросце да 18 гадоў;

— супрацоўнікам перадапенсійнага ўзросту (за 2 гады);

— воінам-інтэрнацыяналістам, удзельнікам Вялікай Айчыннай вайны і прыраўнаваным да іх асобам.

4.3.3. Пры недастатковым фінансаванні аплаты працы ў падраздзяленнях навукова-даследчай часткі прадстаўляць адміністрацыі права пераводзіць супрацоўнікаў па іх асабістай заяве на няпоўны рабочы дзень, на няпоўны рабочы тыдзень, з зарплатай прапарцыянальна адпрацаванаму часу ці прадстаўляць ім адпачынак (неаплачваемы) тэрмінам да 3 месяцаў.

4.3.4. Даводзіць спецыялістам і служачым могуць устанавівацца за сумяшчэнне абавязкаў супрацоўніка, які часова адсутнічае (хвароба,

дэкрэтны водпуск па догляду за дзіцём да 3-х гадоў, працяглая камандзіроўка) і па рабочых пасадах з аплатой да 100%.

4.3.5. Запавяшэнне вакантных пасадаў уборшчыкаў, дворнікаў, гартэрбшчыц можа праводзіцца па сумяшчальніцтву на поўную стаўку.

4.3.6. Жанчынам, якія маюць дзяцей ва ўзросце ад 3 да 6 год, прадстаўляць па іх заяве дадатковы неаплачваемы водпуск па догляду за дзіцём з захаваннем месца работы (пасады).

V. Абарона працы і навакольнага асяроддзя

5.1. Рэктарат абавязваецца:

5.1.1. Кожны год паводзіць вынікі работы універсітэта па паліпшэнню ўмоў аховы працы і прафілактыкі траўматызму і іншых няшчасных выпадкаў.

5.1.2. Ажыццяўляць пастаянны кантроль за станам аховы працы, выкананнем правілаў тэхнікі бяспекі ў падраздзяленнях універсітэта, прымаць меры па ўдасканаленню гэтай работы.

5.1.3. З мэтай папярэджання і высвятлення прафесійных захворванняў і выпадкаў сістэматычна (не менш 1 разу ў год) арганізуюць правядзенне медыцынскіх аглядаў.

5.1.4. Своечасова забяспечваць супрацоўнікаў, занятых на работах са шкоднымі ўмовамі, індывідуальнымі сродкамі аховы, мыльнымі і іншымі сродкамі, якія вызначаны дзеючымі нормамі і правіламі.

5.1.5. Даваць вызначаным дзеючым заканадаўствам катэгорыям работнікаў, занятых на работах са шкоднымі ўмовамі працы, дадатковы адпачынак, а таксама лячэбна-прафілактычнае харчаванне.

5.1.6. Выплачваць супрацоўнікам у якасці аднаразовай кампенсацыі сярэднямесячны заробак за кожны працэнт страты працаздольнасці, што наступіла ў выніку прафесійнага захворвання альбо няшчаснага выпадку пры выкананні імі службовых абавязкаў.

5.1.7. Ажыццяўляць работу па падтрыманню нармальнага стану карпусоў і інтэрнатаў на ўвесь навучальны тэрмін.

5.2. Прафком абавязваецца:

5.2.1. Ажыццяўляць грамадскі кантроль за станам аховы працы ў падраздзяленнях універсітэта, дабіваюцца для супрацоўнікаў неабходных ільгот і кампенсацый.

5.2.2. Абараняць інтарэсы і законныя правы супрацоўнікаў на здаровы і бяспечны ўмовы працы, матэрыяльныя інтарэсы пацярпелых у выніку няшчаснага выпадку альбо страціўшых працаздольнасць з-за прафесійнага захворвання пры выкананні прафесійных абавязкаў, членаў іх сем'яў.

5.2.3. Аналізаваць стан траўматызму і ўзровень прафесійных захворванняў, паўнату прадстаўлення прадугледжаных заканадаўствам ільгот і кампенсацый за работу ў неспрыяльных умовах працы.

5.3. Абодва бакі прыйшлі да згоды:

5.3.1. Упаўнаважаныя прадстаўнікі Прафкома ва ўстаноўленым парадку ажыццяўляюць ва ўсіх падраздзяленнях універсітэта грамадскі кантроль за выкананнем заканадаўства аб працы, нормаў правілаў па ахове працы. Вынікі праводзімых праверак даводзяцца да ведама рэктара універсітэта.

VI. Арганізацыя адпачынку і санаторна-курортнага лячэння

6.1. Рэктарат абавязваецца:

6.1.1. Садзейнічаць арганізацыі адпачынку, санаторна-курортнага лячэння работнікаў, арганізацыі дадатковых медыцынскіх аглядаў работнікаў, звязаных з небяспечнымі і шкоднымі ўмовамі працы.

6.1.2. Забяспечыць супрацоўнікаў універсітэта ільготнымі пуцёўкамі ў санаторыі, дамы адпачынку, пансіянаты. Набытае дадатковае пуцёўкі на лячэнне і адпачынак за кошт фонду сацыяльнага развіцця універсітэта.

6.1.3. Арганізаваць правядзенне адпачынку выкладчыкаў і супрацоўнікаў шляхам прадстаўлення пуцёвак на:

— санаторна-курортнае лячэнне;

— адпачынак дзяцей супрацоўнікаў у дзіцячых лагерах.

6.1.4. Забяспечыць выкарыстанне спартыўных і культурна-бытавых памяшканняў у вольны ад вучэбных заняткаў час для мэтай аздараўлення выкладчыкаў і супрацоўнікаў.

6.1.5. Адлічваць не менш 0,15% ад фонду аплаты працы на разліковы рахунак Прафкома для правядзення культурна-масавых і спартыўных мерапрыемстваў, прапаганды здаровага ладу жыцця і аздараўлення нацыянальнай культуры.

6.2. Прафком абавязваецца:

6.2.1. Забяспечыць фінансаванне груп здароўя ў адпаведнасці з каштарысам прафкома.

6.2.2. Арганізаваць цэнтралізаванае забеспячэнне білетаў на канцэрты, у кіно і тэатры.

6.2.3. Садзейнічаць арганізацыі культурнага адпачынку і ахове здароўя выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта.

6.3. Бакі прыйшлі да згоды:

6.3.1. Прадстаўляць для работнікаў у бясплатнае карыстанне памяшканні для заняткаў калектываў мастацкай самадзейнасці, аматарскіх аб'яднанняў і клубу па інтарэсах, спартыўных секцый і гурткоў (пры іх адсутнасці аплываць арэнду).

6.3.2. Пры прадстаўленні работнікаў пуцёўкі на санаторна-курортнае лячэнне на працягу навучальнага года ў перыяд, які не супадае са штогадовым водпускам, яму прадстаўляецца водпуск за кошт чарговага, а ў выпадку яго выкарыстання — водпуск без захавання заробтнай платы.

6.3.3. Практыкаваць арганізацыю экскурсій супрацоўнікаў па родным краям з частковай аплатай.

6.3.4. Садзейнічаць маральна і матэрыяльна развіццю мастацкай самадзейнай творчасці супрацоўнікаў універсітэта.

6.3.5. Уключаць у склад камісій універсітэта па аздараўленню і санаторна-курортнаму лячэнню супрацоўнікаў і студэнтаў прадстаўнікоў прафсаюзных камітэтаў супрацоўнікаў і студэнтаў.

6.3.6. Арганізаваць у санаторыях-прафілакторыях аздараўленне маці і дзіцяці ў летні час.

6.3.7. 1 млрд. рублёў ад пазабюджэтных сродкаў накіроўваць для вырашэння сацыяльных пытанняў супрацоўнікаў універсітэта і іх сем'яў. (Працяг на 3-й стар.)

Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта на 1998-2000 гг.

(Пачатак на 1-2 стар.)

VII. Паляпшэнне жыллёва-бытавых умоў, гандлёвага абслугоўвання і харчавання супрацоўнікаў

7.1. Абодва бакі абавязваюцца дамагацца:

7.1.1. Ільготных крэдытаў для будаўніцтва жылля супрацоўнікаў універсітэта.

7.1.2. Выдзялення з бюджэту сродкаў на сацыяльнае развіццё калектыву ўніверсітэта, аказанне матэрыяльнай дапамогі маючым патрэбу.

7.1.3. Фінансавана забеспячэння калектыва дагавора.

7.1.4. Стварэння ва ўніверсітэце ў каштарысе фонду вытворчага і сацыяльнага артыкула для аказання падтрымкі маючым вострую патрэбу.

7.1.5. Забеспячэння ў пунктах грамадскага харчавання наяўнасці ў меню дыетчных страў.

7.2. Абодва бакі прыйшлі да пагаднення:

7.2.1. Ажыццяўляць рэгулярны кантроль за работай пунктаў грамадскага харчавання з мэтай забеспячэння належных санаторных умоў, высокай якасці гатаванай ежы і высокай культуры абслугоўвання.

7.2.2. Адміністрацыя і прафком універсітэта абавязваюцца выканаць у 1998 годзе ўсю неабходную работу дзеля пачатку будаўніцтва на платнай аснове дома.

7.2.3. Прадстаўленне жыллой плошчы пры ўмове выдзялення ажыццяўляць у адпаведнасці са спісам чаргі на атрыманне жылля і ільготным спісам супрацоўнікаў.

7.2.4. Пастаноўку на ўлік у чаргу для забеспячэння жыллой плошчай ажыццяўляць сумесным рашэннем рэктара і прафкома ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам і нарматыўнымі дакументамі.

7.2.5. Прызнач патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў супрацоўнікаў, якія адпрацавалі ва ўніверсітэце больш 20 гадоў, маюць высокае дасягненні ў працы і менш 8 кв. м на кожнага члена сям'і.

VIII. Правыя гарантыі дзейнасці прафкома і яго прафактыву

8.1. Рэктарат абавязваецца:

8.1.1. Даваць прафкому інфармацыю, якая неабходна для выдзялення калектыву перагавораў і рэалізацыі правоў прафсаюза па абароне працоўных і сацыяльна-эканамічных інтарэсаў супрацоўнікаў.

8.2. Прафком абавязваецца:

8.2.1. Праводзіць навучанне прафактыву па пытаннях працоўнага заканадаўства, аховы працы, сацыяльнага страхавання, заробтнай платы.

8.3. Абодва бакі прыйшлі да пагаднення:

8.3.1. Прафсаюзныя актывісты — члены абраных прафсаюзных органаў вызваляюцца ад асноўнай працы для ўдзелу ў рабоце з'ездаў, канферэнцый, пленумаў і іншых статутных мерапрыемстваў, а таксама каротка-тэрміновай прафсаюзнай ву-

чыбы з захаваннем сярэдняга заробку. Ім даецца свабодны час для выканання грамадскіх абавязкаў на карысць калектыву.

8.3.2. Абраным прафсаюзным работнікам пасля заканчэння іх паўнамоцтва на выбарнай пасадзе даецца магчымасць працаваць на папярэднім месцы працы (пасадзе), а пры яе адсутнасці са згоды работніка прапануецца другая раўназначная работа (пасадзе).

8.3.3. Захоўваецца існуючы парадак платы прафсаюзных узносаў шляхам пералічэння праз бухгалтэрыю ўніверсітэта.

8.3.4. Наймальнікам забяспечваюцца матэрыяльныя ўмовы для дзейнасці Прафкома (прадстаўленне памяшкання без аплаты, аргтэхнікі, канцтавараў, паперы, сродкаў сувязі і г.д.).

8.3.5. Звальненне па ініцыятыве наймальніка, а таксама прыцягненне да дысцыплінарнай адказнасці асоб, абраных у склад Прафкома ўніверсітэта, прафсаюзных бюро і прафгруп і не вызваленых ад

вытворчай працы, дазваляецца з папярэдняй згоды Прафкома ўніверсітэта.

8.3.6. Звальненне па ініцыятыве наймальніка асоб, абраных у склад абласнога, Рэспубліканскага камітэта прафсаюза і не вызваленых ад вытворчай працы, дазваляецца, акрамя захоўвання агульнага парадку звальнення, з пільгавым папярэдняга паведамлення ў абмежаваны тэрмін у прафсаюзны орган, членам якога яны абраны.

8.3.7. Вызваленны прафсаюзныя работнікі з'яўляюцца раўнапраўнымі членамі працоўнага калектыву ўніверсітэта і карыстаюцца ўсімі правамі і ільготамі нароўні з імі.

IX. Захаванне інтарэсаў работнікаў пры пераходзе да рыначнай эканомікі

9.1. Абодва бакі прыйшлі да пагаднення:

9.1.1. Пры змяненні формай уласнасці і гаспадарання (заснаванні) дачэрніх, сумесных, іншых прадпрыемстваў, фірмаў, ка-

аператываў, дзе задзейнічаны асноўныя фонды і сродкі ўніверсітэта, праводзяцца папярэднія перагаворы з Прафкомам з мэтай дасягнення агульнай згоды па пытаннях, якія закранаюць сацыяльна-эканамічныя інтарэсы калектыву.

9.1.2. Перадача, здача ў арэнду маёмасці, якая належыць універсітэту, праводзіцца ў адпаведнасці з заканадаўствам РБ з улікам меркавання Прафкома.

9.2. Прафком абавязваецца:

9.2.1. Прымаць удзел у абмеркаванні праблем прыватызацыі ва ўніверсітэце, яе мэтазгоднасці, адстойваць пры гэтым інтарэсы супрацоўнікаў.

9.2.2. Уносіць прапановы, якія забяспечваюць сацыяльна-эканамічныя і правыя гарантыі работнікам пры змяненні формай уласнасці.

9.2.3. Ажыццяўляць грамадскі кантроль за правядзеннем прыватызацыі, не дапускаць прыняцця неабгрунтаваных рашэнняў і прымусовай прыватызацыі.

I. Агульныя палажэнні

1. Палажэнне аб прэміраванні і ўстанавленні надбавак да службовых акладаў работнікам Белдзяржуніверсітэта ўводзіцца ў дзеянне з матэрыяльнай зацікаўленасці іх у павышэнні эфектыўнасці працы, удасканаленні і дыферэнцыяцыі матэрыяльнага стымулявання.

2. Палажэнне распрацавана ў адпаведнасці з Кодэксам Законаў аб працы Рэспублікі Беларусь (артыкулы 77, 83, 84, 85, 131) і Пастановамі Савета Міністраў і Міністэрства працы Рэспублікі Беларусь, якія рэгламентуюць пытанні матэрыяльнага стымулявання працы работнікаў вышэйшых навучальных устаноў.

3. Адлічэнні сродкаў на прэміраванне і ўстанавленне надбавак адбываецца ў адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 477 ад 20.10.96 г.

4. Крыніцамі сродкаў, якія накіроўваюцца на матэрыяльнае стымуляванне работнікаў БДУ, з'яўляюцца:

а) дзяржаўныя сродкі ў памеры 50% фонду заробтнай платы;

б) эканомія фонду аплаты працы;

в) сродкі ад пазабюджэтай дзейнасці.

5. Надбаўкі да службовых акладаў кіраўнікаў структурных падраздзяленняў, спецыялістам і служачым і прэміі працуючым улічваюцца пры вылічэнні сярэдняга заробку ў выпадках і ў парадку, прадугледжаным дзеючым заканадаўствам.

6. Палажэнне аб матэрыяльным стымуляванні зацвярджаецца рэктарам БДУ па ўзгадненню з прафсаюзным камітэтам.

7. Палажэнне аб матэрыяльным стымуляванні распаўсюджваецца на штатных кіраўнікоў структурных падраздзяленняў, спецыялістаў, служачых і сумяшчальнікаў (апрача работнікаў навукова-даследчых падраздзяленняў і ўстаноў), якія ўтрымліваюцца за кошт сродкаў дзяржаўнага бюджэту і за кошт сродкаў ад пазабюджэтай дзейнасці.

II. Парадак і ўмовы ўстанавлення надбавак да службовых акладаў работнікаў Белдзяржуніверсітэта

1. Работнікам устаноў устанавліваюцца наступныя віды надбавак да службовых акладаў:

а) кіраўнікам, спецыялістам і служачым:

- за творчы дасягненні ў рабоце, якія патрабавалі рашэння прынцыпова новых задач, прымянення нетрадыцыйных

Палажэнне аб матэрыяльным стымуляванні працы работнікаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

наватарскіх падыходаў, формаў і метадаў работы;

- за актыўную работу, якая вызначыла перспектыву развіцця ўніверсітэта;

- за вытворчы дасягненні, якія забяспечылі ўстойлівае функцыянаванне і развіццё ВУ, яго структурных падраздзяленняў, якасць і аператыўнасць выканання службовых абавязкаў, ажыццяўленне падрыхтоўкі спецыялістаў у адпаведнасці з прад'яўленымі дзяржавай патрабаваннямі;

- за плённую падрыхтоўку кандыдатаў і дактароў навук пры паспяховым заканчэнні аспірантуры, за арганізацыю павышэння прафесійнай кваліфікацыі кадраў;

- за работу па навукова-метадычнаму забеспячэнню навучальнага працэса, распрацоўку вучэбных і метадычных дапаможнікаў, за ўдзел у камп'ютэрызацыі, укараненне новай тэхнікі ў навучальны працэс;

- за абнаўленне і развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы ўніверсітэта, забеспячэнне цэласці матэрыяльных каштоўнасцей, эканомію электра- і цеплаэнергіі, паляпшэнне ўмоў працы супрацоўнікаў, аспірантаў і студэнтаў універсітэта;

- за выкананне асабліва важных (тэрміновых) работ, не прадугледжаных службовымі абавязкамі супрацоўнікаў на перыяд выканання, але не больш бягучага года, пазазнававых надзвычайных работ па выкананню тэрміновых даручэнняў кіраўніцтва ўніверсітэта, што патрабавала ад выканаўцаў высокага прафесійнага майстэрства і асабліва творчых намаганняў, дадатковых затрат часу і павышанай інтэнсіўнасці працы на перыяд іх выканання;

б) рабочым:

- за прафесійнае майстэрства (у мэтах стымулявання прафмайстэрства і ўзмацнення матэрыяльнай зацікаўленасці і адказнасці за выкананне даручанай работы).

2. Памер надбавак у працэнтах да службовых акладаў супрацоўнікаў БДУ ўстанавліваецца загадам рэктара на квартал, па прадстаўленню прарэктараў і кіраўнікоў структурных падраздзяленняў. Выплата адбываецца штомесячна, зыходзячы з вызначаных памераў. Надбаўкі некаторым асобам канкрэтнымі памерамі не абмяжоўваюцца, але не павінны пераўтварацца ў 100% памеру службовага аклада.

3. Пасля сканчэння вызначаных загадам тэрмінаў выплаты надбавак работнікам спыняецца.

4. Пры перарасходзе сродкаў, прадугледжаных на аплату працы, надбаўкі адмяняюцца.

5. Надбаўкі не налічваюцца за перыяды:

- чарговага водпуску;

- часовай непрацаздольнасці;

- выправаўчага тэрміну;

- водпуску без захавання заробтнай платы;

- водпуску па догляду за дзіцём;

- знаходжання на курсах павышэння кваліфікацыі і іншых перыядах, калі за работнікам у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам захоўваецца сярэдняя заробная плата.

6. Надбаўкі работнікам за незахаванне тэрмінаў ці зніжэнне якасці выканання даручанай работы, пры парушэнні працоўнай і вытворчай дысцыпліны адмяняюцца ці змяншаюцца іх памер.

III. Парадак і ўмовы прэміравання работнікаў Белдзяржуніверсітэта

Паказчыкі:

1. Прэміраванне работнікаў адбываецца за:

а) высокую якасць і эфектыўнасць выкананых работ;

б) выкананне даручанай работы дачэрняй і асобнай;

в) эканомію матэрыяльных і энергетычных рэсурсаў;

г) збор і здачу лома і адходаў чорных, каларовых і каштоўных металаў;

д) садзеянне ўводу ў дзеянне аб'ектаў будаўніцтва;

е) укараненне ў практыку новых формаў і метадаў арганізацыі працы;

ж) абнаўленне матэрыяльна-тэхнічнай базы і забеспячэнне цэласці матэрыяльных каштоўнасцей;

з) работу па навукова-метадычнаму забеспячэнню навучальнага працэса, распрацоўку вучэбных і метадычных дапаможнікаў і г.д.

2. Паказчыкі прэміравання для асобных структурных пад-

раздзяленняў і асобных катэгорій работнікаў вызначаюцца кіраўніком.

3. Прэміраванню падлягаюць:

- кіраўнічы персанал (рэктар, прарэктары, кіраўнікі структурных падраздзяленняў);

- прафесарска-выкладчыцкі састаў;

- вучэбна-дапаможны і інжынерна-тэхнічны персанал;

- гаспадарча-абслугоўваючы персанал і рабочыя.

4. Вылучэнне на прэміраванне кіраўнікоў цэнтраў, упраўленняў, аддзелаў і іншых структурных падраздзяленняў, дэканат факультэтаў і загадчыкаў агульнаўніверсітэцкіх кафедраў — па рашэнню прарэктараў-куратораў, а прарэктараў — рэктарам па ўзгадненню з прафсаюзным камітэтам Белдзяржуніверсітэта.

5. Загадчыкі кафедраў, намеснікі дэканаў, выкладчыкі і супрацоўнікі факультэтаў прадстаўляюцца да прэміравання дэканамі факультэтаў па ўзгадненню з прафсаюзным бюро.

6. Рашэнне аб прадстаўленні да прэміравання работнікаў цэнтраў, упраўленняў, аддзелаў і іншых службаў прымаюць кіраўнікі гэтых структурных падраздзяленняў сумесна з прафсаюзным бюро.

Прэміраванне рэктара адбываецца за месячныя вынікі працы ў парадку і памерах, прадугледжаных для кіраўніцтва ўніверсітэта. Пры наяўнасці заўваг Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь на выніках працы за справядным перыяд, прадстаўленых да 15 дня месяца, наступнага за справядным, рэктар пазбаўляецца прэміі часткова ці поўнасцю. Пры адсутнасці заўваг і прапаў рэктар універсітэта прэміруецца ў поўным памеры, прадугледжаным для кіраўніцтва БДУ.

7. Прэміраванне адбываецца штомесячна на падставе загада рэктара. Супрацоўнікі, якія працавалі не поўны месяц (прыняты на працу ў сярэдзіне месяца ці звольнены па ўласнаму жаданню, не адпрацаваўшы поўны месяц), прэміраванню не падлягаюць.

8. Прэміраванне адбываецца за вынікі работы мінулага месяца.

9. Памер прэміі кожнаму работніку вызначаецца ў межах вызначанай сумы прэміяльных сродкаў на падраздзяленне і дыферэнцыруецца з улікам асабістага ўкладу.

Праект

Праект

Палажэнне аб парадку выкарыстання каштарысу ФМД БДУ на аднаразовую дапамогу

1. Сродкі, якія выдзяляюцца на аднаразовую дапамогу, выдаткоўваюцца ў сувязі:

№ п.п.	Падстава	Памер аднаразовай дапамогі (не менш)
1.	Нараджэнне дзіцяці	1 службовы аклад
2.	Вяселле	1 службовы аклад
3.	Смерць супрацоўніка або членаў сям'і	10 мінімальнага заробкаў
4.	Дапамога непрацуючым незамужым пенсіянерам	2 мінімальнага заробкі
5.	Дапамога маці-адзіночкам	2 мінімальнага заробкі
6.	Дапамога шматдзетным сем'ям (3 і больш дзяцей)	3 мінімальнага заробкі
7.	Дапамога ў сувязі з доўгай хваробай (больш за 1 месяц) і амбулаторным лячэннем	1 службовы аклад

2. Пры стыхійных бедствах і іншых непрадбачаных акалічнасцях аднаразовая дапамога аказваецца, з абгрунтаваннем сітуацыі, па сумеснаму рашэнню рэктара і прафсаюзнага камітэта.

3. Аднаразовая дапамога, як правіла, аказваецца 1 раз на працягу календарнага года.

4. Асабістая заява на матэрыяльную дапамогу, з указаннем прычын, падаецца на імя рэктара і ўзгадняецца з прафкомам.

5. У асобных выпадках рэктар, па ўзгадненню з прафкомам, можа аказваць аднаразовую матэрыяльную дапамогу ветэранам універсітэта і працуючым супрацоўнікам, пры ўзнікненні інфляцыйных працэсаў, росце цен на тавары першай неабходнасці і паслугі, без іх асабістага звароту.

Небеспечныя "мірныя" рэчывы

За апошнія гады ў краіне назіраецца развіццё розных галін прамысловасці, якія вырабляюць і выкарыстоўваюць у вытворчасці вялікую колькасць атрутных рэчываў моцнага ўздзеяння.

Мінск не з'яўляецца хімічна небеспечным горадам, аднак і ў нас ёсць прадпрыемствы, якія выкарыстоўваюць у вытворчасці атрутных рэчываў: мясакамбінат, мясаперапрацоўчы завод, гарадскія вадаправодныя станцыі, гарадскія малаказаводы № 1 і № 3, ВА "Крыніца", холадакамбінаты № 1 і № 2 і шэраг іншых невялікіх аб'ектаў.

Найбольш "папулярныя" ў сталічных умовах атрутныя рэчывы: хлор, аміяк, акрылінітріл, серавуглярод, сінільная кіслата.

У раёне ўніверсітэта знаходзіцца 5 патэнцыйна небеспечных аб'ектаў, якія выкарыстоўваюць у вытворчай дзейнасці атрутныя рэчывы моцнага ўздзеяння. Ачышчальная вадаправодная

станцыя ВА "Мінск-водаканал" выкарыстоўвае ў вытворчым працэсе да 40 тон хлору. На гармалзаводзе № 1 на ўтрыманні знаходзіцца 4,5 тон аміяку. Завод медыцынскіх прэпаратаў выкарыстоўвае ў тэхналагічным працэсе больш за 3 тony аміяку. Завод эндыкрынных прэпаратаў — 9 тон таго ж рэчыва, а "салодкая" "Камунарка" — аж да 10 тон. Падчас узнікнення аварыі на кожным з пералічаных аб'ектаў можа выкідацца 1 тона хлору і 1-2,5 тony аміяку. Для чалавека хлор небеспечны тым, што пры яго ўзнікненні магчымы смяротны вынік, пары ўздзейнічаюць вельмі раздражняльна на слізістыя абалонкі і скуру, выклікаюць апёкі слізістай абалонкі дыхальных шляхоў, вачэй, скуры. Аміяк выклікае моцны кашаль, задушша, пары моцна раздражняюць слізістыя абалонкі і скуру, выклікаюць слёзы, судакрананне са скурай выклікае абмарожэнне,

сэрцабіццё, парушэнне частаты пульту, насмарк, цяжкае дыханне, пачырваненне і сверб скуры, рэз у вачах, пры ўдыханні вялікіх канцэнтрацый надыходзіць смерць.

Для абароны ад гэтых атрутных рэчываў выкарыстоўваюць грамадзянскія працівагазы, прамысловыя працівагазы, рэспіратары, ахоўныя акуляры, гумавыя пальчаткі, боты, плашчы, ватна-марлевую павязку, якія папярэдне змочваюць растворами соды. Каб аказаць пацярпеламу першую дапамогу, яго трэба вынесці на свежае паветра, даць увільготнены кісларод, пры адсутнасці дыхання — зрабіць штучнае метадам "рот у рот". Скуру, слізістыя абалонкі, вочы прамыць вадой ці 2-працэнтным раствором борнай кіслаты на працягу 15 хвілін.

Штабам грамадзянскай абароны Мінска вызначаны наступны парадак апавяшчэння насельніцтва аб экстрэмальнай сітуацыі мірных

часоў: кароткачасовае ўключэнне сірэны, заводскіх гудкоў, што азначае сігнал "Увага ўсім!". Па гэтым сігналу неабходна ўключыць радыётрансляцыйны прыёмнік, тэлевізар, пераключыўшы яго на мясцовую праграму, і праслухаць інфармацыю.

Пачуўшы паведамленне аб аварыі на адным з аб'ектаў народнай гаспадаркі, неабходна хутка апрануць ватна-марлевую павязку і як мага хутэй пакінуць зону магчымага заражэння. Трэба выходзіць у бок, перпендыкулярны накірунку руху паветра. Для аховы органаў дыхання можна выкарыстоўваць падручныя сродкі з тканін, змочаных у вадзе, футравыя і ватныя часткі адзення. Пасля выхаду з зоны заражэння, людзі, якія атрымалі паражэнні, павінны звярнуцца ў медыцынскія ўстановы.

*Міхаіл ГЕДРЭВІЧ,
начальнік штаба
грамадзянскай абароны*

Ветлівасць. І пажадана без авангарду

Шмат хто з сучасных студэнтаў не супраць у вольную ад навучання гадзіну падпрацаваць.

Некаторыя шукаюць месца самі, некаторыя ідуць у цэнтр занятасці. Сёння па адрасу Якуба Коласа, 69 існуе база дадзеных цэнтра, дзе можна з дапамогай камп'ютэра даведацца, якія вакансіі прапануюцца ў дадзены момант на рынку працы.

Выбраць прафесію на свой густ — яшчэ не азначае атрымаць працу. Самае галоўнае — зрабіць добрае ўражанне на працадаўцу, спадабацца настолькі, каб цябе захацелі бачыць на прадпрыемстве.

Адна з галоўных памылак моладзі — завышаная самаацэнка: "Я незвычайна разумны чалавек. Вам пашанцавала, што я сюды прыйшоў." На самой справе, спецыялістаў, што не маюць вопыту, бяруць з вялікай неахвотай. І, як паказвае практыка, маладому чалавеку давядзецца абысці 20 месцаў перад тым, як ён атрымае становачы адказ. Таму з сама пачатку неабходна быць падрыхтаваным да адмовы. У той жа час, не трэба загадзя папярэджаць працадаўцу словамі кшталту: "Я, канешне, не маю вопыту, яшчэ малады і ўвогуле..." Для кагосяці гэта не мае значэння, а вашы "самапрыніжэнні" толькі непрыемна ўразаць.

Як вядома, маладосць — гэта той недахоп, які з часам праходзіць, а пакуль ён у вас усё ж такі ёсць, суцяшаецца шэрагам іншых сваіх вартасцяў: "Ну і што, што малады, затое — прыгажун, неабчаржаны сям'ёй, дзецымі, лёгка вучуся..." і г.д. У рэшце рэшт, кожная катэгорыя людзей мае аб'ектыўныя прычыны, каб ёй адмовіць. Важна паказаць працадаўцам, што, акрамя адсутнасці вопыту, недахопаў у вас няма. Дасягнуць гэтага можна наступным чынам.

Першым крокам да поспеху з'яўляецца знешні выгляд: ахайная вопратка, памытыя валасы, чыстыя пазногці, навакваны абытак — усё гэта робіць становачае ўражанне пры ацэнцы вашай асобы.

Дарэчы, варты жалю знешні выгляд стаіць на першым месцы ў шэрагу прычын, па якіх людзям адмаўляюць у працы. (А 25-е займае неахайнасць.)

Асабліва трэба звярнуць на сябе ўвагу аматарам авангарднай моды. Стэрэатып добрага работніка існуе: гэта сур'ёзны чалавек, адным з паказчыкаў якога з'яўляецца салідны касцюм. Ультрамодныя рэчы могуць стаць прычынай адмовы пры ўладкаванні на працу. Ёсць, канешне, і сродныя пачаткі, якія выклічэнні, аднак лепш не рызыкаваць.

Даволі часта прэтэндэнтам прапановуецца анкета. Да гэтага трэба ставіцца сур'ёзна. Яна не павінна быць безаблічнай. Шэрая, пасіўная інфармацыя тут не падыходзіць. Калі яна будзе перадаваць вашу асабістую энергію і жаданне працаваць,

то гэта дасць вам шанец стварыць аб сабе становачае меркаванне. Не забываючыся, канешне, на праўду.

Важнымі пры суб'ядзе ўважэнні з'яўляюцца натуральныя паводзіны, праўдзівасць і ўпэўненасць у сабе.

Тут трэба адзначыць, што яшчэ дамаўляючыся аб асабістай сустрэчы па тэлефоне, вы ствараеце першае ўражанне аб сабе. Для таго, каб яно было становачым, не трэба імкнуцца вырашыць усе пытанні па тэлефоне. Галоўнае дамовіцца аб асабістай сустрэчы, якая дасць магчымасць атрымаць больш аб'ектыўную інфармацыю і пакідае больш месца для творчасці ў самапрэзентацыі.

Размаўляючы па тэлефоне, лепш быць лаканічным.

Узаемныя прывітанні і знаёмства — 0,5 хвілін.

увядзенне суразмоўцы ў курс справы, інфармаванне аб мэце тэлефанавання — 1 хвілін;

дасягненне мэты размовы, г.зн. дамова аб сустрэчы — 2-4 хвілін;

заканчэнне размовы, развітанне — 0,5 хвілін.

Павага да суразмоўцы і яго працоўнага часу амаль заўсёды пакідае добрае ўражанне.

Ведайце, што рашэнне аб тым, браць вас на працу ці не, складаецца ў першыя 5-7 хвілін сустрэчы.

Каб выкарыстаць гэта, трэба звярнуць увагу на тое, як вы заходзіце, як гучыць ваш голас, што выражае твар. Тут дробязяў няма. Спакой, павага, добразычлівасць у размове, натуральныя паводзіны — вось эталон.

У працэсе размовы не трэба саромецца паказаць свае моцныя і лепшыя бакі як работніка, так і чалавека. Не трэба даваць сабе ацэнку і хваліць сябе галаслоўна. Галоўным для поспеху з'яўляецца ўменне выклікаць давер у слухача, паўстаць перад ім кампетэнтным, сумленным, энергічным, прымаць блізка да сэрца яго праблемы і клопаты, жадаць і магчы гэтыя праблемы вырашыць.

Не забудзьцеся, сканчаючы размову, дамовіцца аб тым, калі і як вы даведаецеся аб выніках. Пажадана, каб ініцыятыва засталася за вамі: лепш дамовіцца, што вы будзеце тэлефанаваць у прызначаны вам час, а не чакаць тэлефанавання.

Развітваючыся, падзякуйце суразмоўцу за гутарку і праяўленую ўвагу.

Напрыканцы хочам дадаць: памятайце аб залатой сярэдняй. Прычынамі адмовы бываюць як манеры ўсялякай, так і нерахуннасць, як адсутнасць інтарэсу і энтузіязму, так і залішні ціск. Гэта можа быць ваша наўмыснае размаўляць: слабы голас, дрэнная дыкцыя і граматычны памылкі; адсутнасць плана кар'еры і дакладных мэт і задач; недахоп шчырасці і раўнавагі...

У кожным выпадку памятайце пра ветлівасць, выхаванасць і такт. Такія рэчы дапамагаюць трымаць марку.

Валерыя АЎСЯНІК

Без іглы

наму ўспрымаюць іх дзеянне — у адных наступае ўзбуджэнне, у іншых затармажэнне. У стане ўзбуджэння наркамана здаецца, што ён поўны энергіі, здольны на творчыя адкрыцці. Хаця гэта толькі ілюзія, гульня ўяўлення, выкліканая ўздзеяннем наркатыка.

Некаторыя наркаманы адчуваюць прыгнечанасць, неразумелы страх, які часам пераходзіць у паніку, альбо іх мучаць жahlівыя прывіды.

Якім чынам узнікае наркатычная залежнасць? Звычайна ў чалавека пасля некалькіх прыёмаў наркатыка развіваецца моцная пераадольная цяга да наркатычнага стану. Гэта і ёсць

псіхічная залежнасць. Больш глыбокая — фізічная. Наркотыкі па меры іх ужывання ўваходзяць у хімічны склад тканак арганізма.

У наркамана з фізічнай залежнасцю адсутнасць наркатыка выклікае сіндром адмены: з'яўляецца трывога і страх, які вядзе да адчаю і пачуцця безнадзейнасці, а нярэдка — і да думкі пра самазабойства. Акрамя таго, моцна баліць галава, жывот, паясніца, хворы дрыжыць, яму перашкаджаюць канечнасці.

Усё гэта суправаджаецца сутаргамі, зрочкавымі і слухавымі галюцынацыямі. Можна спыніцца дыханне, парушыцца крывезварот.

Ужыванне наркатыкаў заўсёды прыводзіць да незваротнага парушэння жыццядзейнасці арганізма і дэградацыі асобы.

Атручванне арганізма робіцца прычынай хвароб унутраных органаў, асабліва пачонкі і нырак. А выкарыстанне брудных голак і шпрыцоў вядзе да інфекцыйных захварванняў — у тым ліку гепатыту, СНІДу, венерычных.

З медыцынскага пункта гледжання, наркаманыя — цяжкая захворванне, а ўсялякую хваробу лягчэй папярэдзіць, чым лячыць. І калі з'яўляюцца нейкія праблемы, лепш падзяліцца імі з блізкімі, роднымі, сябрамі.

*А. А. ФАМІНА, урач 33-й
гарадской паліклінікі.*

СПОРТПЛЯЦОЖКА

Са штангай па жыцці

Спаборніцтва па паўэрліфтынг завяршылі чарговы этап універсітэцкай спартакіады. У вазе да 52 кг было роўных Аляксандру Мазаніку з фізфака (сума 285 кг). А Яўген Шаўцоў з юрыдычнага факультэта стаў другім толькі таму, што быў лягчэй за свайго калегу Антона Кельмута (у абодвух 215 кг).

У вазе да 56 кг першынстваваў Вячаслаў Уласенка (330 кг) з ФПМ. Другі — Дзмітрый Пучкоў з фізфака (280 кг). А радыёфізік Андрэй Лысуха ў апошняй спробе цягі не падняў 137,5 кг і з "сотняй" застаўся толькі трэцім (245 кг).

Не атрымалася барацьбы і ў вазе да 60 кг. Аляксандр Біндзіч з ФПМ — першы (390 кг). І на другім, і трэцім месцах два юрысты. Аднавадна — Павел Кавальчук (330 кг) і Дзяніс Шуклін (280 кг).

А ў вазе 67,5 кг пасля прысядання і ціску лежачы Раман Чаркасаў з ФПМ быў толькі трэцім, праігнаваўшы лідэра Мікалая Тарановічу 225,5 кг. Але, падняўшы 210 кг, абыйшоў у становай вазе ўсіх (445 кг). 7 з паловай кілаграмаў яму прайграў радыёфізік Мікола Тарановіч (437,5 кг). І трэці студэнт РДФ Дзмітрый Кутны (402,5 кг).

У вазе да 75 кг на першую прыступку ўзняўся Дзяніс Се-

мяніда з ФПМ (460 кг), на другую — Аляксандр Бажкоў з фізфака (415 кг), на 10 кг ад яго адстаў таксама фізік Павел Ратнікаў (405 кг). Прычым чацвёртым стаў Аляксей Ратнікаў, брат-блізнец Паўла.

У вазе да 82,5 кг хлопцы спаборнічалі ціха і без сорпрызаў. Першы — мехматавец Дзмітрый Казлоў (500 кг), другі — Вячаслаў Цянкевіч з радыёфізікаў (405) і трэці — юрыст Максім Маеўскі (370).

Мехматавец Андрэй Карастылёў, які змагаўся за перамогу ў вазе да 90 кг, ужо ў першых спробах прымусяў асцярожна забіць пра існаванне

першага месца. Узяўшы ў другой спробе ў ціску 150 кг і ў цязе 250 кг, трэці спробы ён нават не выкарыстоўваў. Агульная сума — 615 кг. Другое месца не з такой вялікай сумай, але таксама доволі ўпэўнена заняў Андрэй Журо (440) з геафака. Трэці — Кірыл Руліскі з ФЭФа (405). Прычым радыёфізік Андрэй Лауц прайграў яму ўсяго 5 кг (400).

У вазе да 100 кг заваяваў "золата" мехматавец Аляксей Саўчук (530 кг), "срэбра" — Сяргей Астапчук (480) і "бронзу" — Мікола Бароўскі з біафака (435).

БДУ няма роўных

У спорткомплексе БДУ 14-15 сакавіка сабраліся 115 мацнейшых студэнтаў-гіравікоў рэспублікі. У вазе да 60 кг першае месца заняў кандыдат у майстры спорту Андрэй Стальмашонак (I курс фізфака). У вазе да 65 кг першым быў кандыдат у майстры спорту Яўген Сясіцкі (I курс юрфака). У вазе 70 кг перамог майстар спорту Дзмітрый Баркан (III курс ФПМ). Тут жа бронзавы медаль у Вадзіма Праўрацкага (I курс фізфака). У вазе да 75 кг другое месца — у кандыдата ў майстры спорту Сяргея Гаркушы (I курс фізфака). У вазе да 80 кг на другім месцы майстар спорту Алег Шчур (III курс фізфа-

ка). У вазе да 90 кг не было роўных майстру спорту Аляксандру Ваўку (I курс юрфака). У вазе да 100 кг абагнаў усіх канкурэнтаў Алег Сямёнаў (V курс фізфака). І ў гэтай жа катэгорыі срэбра ў Дзмітрыя Запleshнікава (II курс юрфака). Каманда БДУ заняла першае агульнакаманднае месца. Узнагароджанне праводзілі дэкан Аляксандр Віктаравіч Шарала (факультэт міжнародных адносін) і Віктар Міхайлавіч Анішчык (фізічны факультэт).

*Выпуск падрыхтавала
Вольга КАЗДЗЕРКА*

БЕЛАРУСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Заснавальнік газеты -
БЕЛАРУСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ
УНИВЕРСИТЕТ

Газета зарэгістравана Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па друку.
Рэгістрацыйнае пасведчанне №149 ад 28 чэрвеня 1996 года.

Газета надрукавана на поліграфічнай
фабрыцы "Чырвоная зорка" ВПП
імя Я. Коласа. 220079, г. Мінск,
1-ы Заарадны завул., 3
Ум. друк. арк. 1
Падпісана ў друк у 12.00

26 САКАВІКА
Зак. 1433
Т. 1000 экз.
Бесплатна

Адрас рэдакцыі:
220080, Мінск-80,
Універсітэцкі гарадок,
Вул. Бабруйская, 9,
паверх 4, пакой 411,
тэлефон 2206827.

Рэдактар
М. Г. ЗАГОРСКАЯ

Газета ўзнагароджана
Ганаровай граматай
Вярхоўнага Савета БССР

Камп'ютэрная вёрстка
Крывадубскай А.